



ARBOGA KOMMUN

KVALITETSRAPPORT

2014

Grundsärskolan

2015-02-20

INNEHÅLL

VERKSAMHETSCHEFEN HAR ORDET	5
NORMER OCH VÄRDEN	7
Planen mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen	7
Arbetet med normer och värden	7
Rektors sammanfattning	8
KUNSKAPER	9
Rektors sammanfattning	10
ELEVERS ANSVAR OCH INFLYTANDE	11
Rektors sammanfattning	11
HEM OCH SKOLA	12
Rektors sammanfattning	12
SKOLAN OCH OMVÄRLDEN	13
Rektors sammanfattning	13
ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN	14
Rektors sammanfattning	14
BETYG OCH BEDÖMNING	15
Rektors sammanfattning	15
RESULTAT FRÅN ELEVENKÄTEN	16

VERKSAMHETSCHEFEN HAR ORDET

På Gäddgårdsskolan, som är en F-9 skola, finns både grundskola och grundsärskola med tillhörande fritidshem. Det finns ytterligare 6 kommunala grundskolor i kommunen, varav alla utom en har tillhörande fritidshem.

Att känna trygghet är en central och viktig framgångsfaktor. Våra genomförda undersökningar visar att majoriteten av eleverna och vårdnadshavarna upplever skolan som trygg.

Elevhälsan är organiserad i så kallade elevhälsoteam (EHT), som finns på varje skola och leds av skolans rektor. Det finns även ett centralt elevhälsoteam, Fyren, som leds av mig i egenskap av verksamhetschef för grund- och grundsärskolan. I Fyren ingår skolpsykolog, två specialpedagoger, två talpedagoger, skolornas tre kuratorer, samordnande skolsköterska samt en representant från Familjepedagogerna. Elevhälsoteamens uppdrag är både förebyggande och stödjande och ska bidra till en god lärandemiljö för alla elever. Det förebyggande arbetet har t ex varit studiecirkel gällande förhållningssätt och bemötande, förebyggande kuratorsamtal, rutiner för snabba insatser vid ökad frånvaro och att värdegrundsarbete ingår i schemat. Det stödjande insatserna kan ha handlat om enskilda elevärenden.

Bra ledarskap på alla nivåer prioriteras och därför satsar vi både på rektorsutbildning och på kompetensutveckling för lärare. Lärare som har lärarexamen men saknar fullständig behörighet (legitimation), för ämnet eller årskursen de ska undervisa, erbjuds behörighetshöjande fortbildning via Skolverkets Lärarlyftet.

I Arboga kommuns skolor har 12 förstelärare anställts, varav en av dessa arbetar i grundsärskolan. Förstelärarna har främst i uppgift att inspirera kollegor och vara drivande i utvecklingsarbetet, med syftet att öka måluppfyllelsen.

Samtliga lärare som undervisar i matematik på våra grund- och grundsärskolor deltar under läsåret i Skolverkets fortbildningssatsning Matematiklyftet. Fortbildningen leds av två matematikhandledare.

Vi har också satsat på ”Skapande skola”, vilket ska inspirera till ett ämnesövergripande arbetssätt. Eleverna i förskoleklasserna och åk 1-3 har under året haft inspel på temat matematik och musik. Även arbetet med film och rörlig bild har pågått, med hjälp av projektpengar från Svenska Filminstitutet.

Vi har ett samarbete med näringslivsrepresentanter, bland annat i projektet NTA (Naturvetenskap och teknik för alla), där samtliga skolor deltar. Vi har ett stort antal lärare som är utbildade för att använda materialet NTA-lådor. Projektet samordnas av en lärare som har avsatt tid i sin tjänst för uppdraget.

Jag vill poängtera vikten av att vårt utvecklingsarbete ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet. Ett exempel är hur skolorna under läsåret arbetat med området betyg och bedömning. Fokuset är på formativa bedömningar och arbetssätt, vilket är den lärandeprocess som enligt all forskning är framgångsrik. Formativt arbetssätt innebär kortfattat att både elev och lärare har en god bild av elevens kunskaper i nuläget och att förväntningar, kunskapskrav och mål är väl kända samt att eleven är aktivt delaktig i upplägget av det fortsatta lärandet.

Under hösten genomförde vi en enkätundersökning där alla elever i årskurserna 1-9 fick ta ställning till olika påstående gällande skolsituationen. Resultaten från undersökningen diskuteras och

analyseras i respektive klass ("Klassens kvalitetsrapport") samt används som en del i underlaget för den systematiska kvalitetsutvecklingen på skol- och kommunnivå.

Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats i ett samarbete mellan förvaltningen, skolledarna och arbetslagsledarna. Kvalitetsarbetet är en systematisk och strukturerad förbättringsprocess som dokumenteras ändamålsenligt på alla skolenheter och förvaltningsgemensamt. Denna kvalitetsrapporter är en sammanfattning av årets systematiska kvalitetsarbete. I denna inledningstext har jag beskrivit det generella läget och de kommunövergripande satsningar som vi gjort under 2014. I kvalitetsrapporten beskriver varje skolenhet kortfattat vad de specifikt har arbetat med inom de olika målområdena; Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem, Övergång och samverkan samt Bedömning och betyg.

Jag ser fram emot ett bra och givande samarbete under år 2015.

Ulf Carlsson, verksamhetschef för grund- och grundsärskolan i Arboga kommun

NORMER OCH VÄRDEN

PLANEN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING OCH LIKABEHANDLINGSPLANEN

Vår vision

Barn, elever och vuxna i grundsärskolan och grundsärskolans fritidshem ska känna sig trygga och respekterade. Olikheter ses som en tillgång.

Elevernas delaktighet

Alla elever i grundsärskolan och grundsärskolans fritidshem har bidragit till underlaget till kartläggningen. Eleverna har enskilt och i grupp berättat om miljöer och situationer där de inte känner sig trygga och respekterade. För elever som saknar tal har personalen observerat och tolkat deras reaktioner i olika miljöer och situationer.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Frågor kring likabehandling och kränkande behandling har lyfts med vårdnadshavarna vid utvecklingssamtal, föräldramöten och på föräldraråd. Den färdiga planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på edWise eller om så önskas i pappersformat.

Personalens delaktighet

Personalen har genomfört kartläggningen tillsammans med eleverna, samt varit delaktiga vid utformandet av planen.

Förankring av planen

Den färdiga planen tas upp och diskuteras i klasserna, på personalkonferenser, på föräldramöten och i föräldraråd.

ARBETET MED NORMER OCH VÄRDEN

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlaget)</i>	Rutinerna i det systematiska kvalitetsarbetet Grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling Särskolans förhållningssätt Kontinuerligt värdegrundsarbete i klasserna Kontinuerligt arbete i skolans elevhälsoteam, där aktuella elevärenden varvas med förebyggande arbete.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	<ul style="list-style-type: none">• Ingen elev ska behöva känna sig kränkt genom blickar, gester och viskningar bakom ryggen.• Ingen elev ska behöva känna sig kränkt på internet och sociala medier.• Eleverna ska veta hur de går tillväga om kränkningar uppstår
<i>Varför? (Analys)</i>	Några av grundsärskolans elever har upplevt kränkande behandling från elever i grundskolan, som blickar, anspelningar, skratt osv. i matsalen och på skolgården. Kränkningar på nätet har inte förekommit under året och stämningen i klasserna har varit mycket god, men det är ändå viktigt att fortsätta det förebyggande arbetet.

<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • I klasserna pågår ett kontinuerligt värdegrundsarbete och aktuella frågor lyfts direkt med eleverna. • Vid arbetsplatsträffar har personalen återkommande samtal kring värdegrundsfrågor med det gemensamma förhållningssättet som utgångspunkt. Detta implementeras hos all personal, även vikarier. <p>Arbetslag E:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevernas självkänsla stärks genom samtal, dramaövningar, sociala berättelser, seriesamtal, film m.m. och tydliggörs med hjälp av bilder, tecken och tal. • Samarbete med de yngre eleverna i grundskolan har genomförts, genom att lärare och elever bjudits in till sarskolan i mindre grupper. • Personalen i grundsarskolan har en öppen dialog med övrig personal på skolan. • Personalen i grundsarskolan uppmanar elever i grundskolan att fråga om det är något de undrar över. <p>Arbetslag D:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerliga samtal kring nätetik i klassen • Temadagar för år 7-9 kring kränkningar på nätet. • Konkret handlingsplan om hur eleverna ska gå tillväga i förekommande fall.
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Aktiviteterna är genomförda och har resulterat i ett fortsatt lugnt och tryggt klimat i klasserna.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Trygghet och självkänsla</p>

REKTORS SAMMANFATTNING

Sarskolan gemensamma förhållningssätt bidrar till god måluppfyllelse. Förhållningssättet revideras varje år och delges all personal, även vikarier.

Alla elever visar att de känner sig trygga i skolan och det kontinuerliga arbetet fortsätter.

Nya utmaningar dyker upp på skolan och det är viktigt att genast ta tag i dem. Ett utvecklingsområde är hur man möter upp nya elever som kommer till Gäddgårdsskolan, t.ex. förskoleklassen och blivande år 5 och 7 som kommer från andra skolor. Viktigt att ta fasta på det som förenar och är gemensamt och inte det som skiljer eleverna åt.

KUNSKAPER

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlaget)</i></p>	<p>Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Arbetslag E:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Språk och kommunikation <p>Arbetslag D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att fler elever når högre nivåer - Att utveckla elevernas uttrycks- och argumentationsförmåga
<p><i>Varför? (Analys)</i></p>	<p>Arbetslag E:</p> <p>Pedagogerna har haft svårt att hitta uttrycksmöjligheter för elever som saknar talat språk, samt verktyg för elever som har ett talat språk, men har svårt att arbeta självständigt.</p> <p>Hur kan skolan bättre stärka elevernas självkänsla, ansvar och delaktighet för att motivera dem att nå högre mål?</p> <p>Arbetslag D:</p> <p>Alla elever når godkända nivåer, men många behöver träna på att uttrycka sig och argumentera för sina åsikter.</p> <p>Personalen stöttar elevernas utveckling, men behöver ibland ge eleverna utrymme att tänka själva.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Arbetslag E:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besök på Habiliteringen • Inköp av ett digitalt bildstöd för kommunikation. • Fortbildning kring formativ bedömning i SPSM:s¹ regi • Nätverksträffar med särskolor i andra kommuner • Pedagogiska samtal i arbetslagen <p>Arbetslag D:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Höga förväntningar på alla elever med kursplanemålen som utgångspunkt vid planering, val av arbetsätt och arbetsformer. • Systematisk kartläggning av elevernas kunskaper, intressen och förutsättningar.

¹ Specialpedagogiska skolmyndigheten

	<ul style="list-style-type: none"> • Ämnesövergripande arbete med varierande arbetsätt utifrån elevernas förutsättningar och behov. • Eleverna har getts möjligheter och utrymme att träna på att uttrycka sig och argumentera i de olika ämnena och i vardagen. • Olika verktyg och strategier för att ge eleverna möjlighet att argumentera och diskutera oavsett svårigheter. • Samverkan med övriga klasser i grundsärskolan och med grundskolan. • Eleverna har möjlighet att bedömas utifrån flera olika kursplaner, vilket utmanar dem samt ökar måluppfyllelsen
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Arbetslag E:</p> <p>Flera elever har utvecklat sin kommunikation, vilket även stärkt deras självkänsla och delaktighet.</p> <p>Arbetslag D:</p> <p>Alla elever har utvecklats.</p> <p>Alla elever är med och diskuterar, även de elever som tidigare inte varit delaktiga.</p> <p>Elever har med hjälp av strategier och nya verktyg fått andra möjligheter att uttrycka sig.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Arbetslag E:</p> <p>Arbetet kommer att fortsätta på samma sätt under vårterminen 2015.</p> <p>Arbetslag D:</p> <p>Hitta ytterligare former för eleverna att öka sin förmåga att uttrycka sig och argumentera.</p> <p>Utmana personalen att våga ge eleverna utrymme att tänka själva.</p>

REKTORS SAMMANFATTNING

Det är imponerande att alla elever når godkänd nivå i sin kunskapsutveckling! En fördel är att eleverna har möjlighet att bedömas utifrån tre olika kursplaner, vilket utmanar dem samt ökar måluppfyllelsen.

Personalen i sarskolan gör ett fantastiskt arbete för att eleverna ska lära och utvecklas och för att kompetensutveckla sig själva och varandra.

ELEVERS ANSVAR OCH INFLYTANDE

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Att göra eleverna mer medvetna om sina mål genom bilder och text, samt ge dem möjlighet till reflektion över sitt lärande. Synliggöra den pedagogiska planeringen för eleverna och ge dem inflytande över arbetssätt och arbetsformer.
<i>Varför? (Analys)</i>	Eleverna är inte alltid medvetna om eller delaktiga i sin egen läroprocess.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Fortbildning kring formativ bedömning i SPSM:s regi. • Nätverksträffar med särskolor i andra kommuner. • Pedagogiska samtal i arbetslagen. • Med särskolans förhållningssätt som bas har eleverna fått större inflytande över sin skolgång. • Genom individuella samtal och på Edwise har den pedagogiska planeringen synliggjorts för eleverna. • Eleverna är utifrån sina förutsättningar delaktiga i planering, arbetssätt/former och utvärdering av undervisningen.
<i>Hur har det gått? (Utvärdering)</i>	Eleverna är mer medvetna om sina mål och kan själva sätta ord på dem.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Fördjupa och utveckla elevens inflytande på arbetssätt, arbetsformer samt utvärdering av undervisningens innehåll. Eleverna ska bli mer delaktiga i sin egen läroprocess.

REKTORS SAMMANFATTNING

Det är lätt att eleverna blir passiva mottagare av undervisningen, i stället för aktiva deltagare i undervisningen.

Klassrumsobservationer och dokumentation med fokus på elevinflytande kan underlätta för att se progressionen och utvecklingen hos enskilda elever.

HEM OCH SKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Bättre samverkan med föräldrarna kring deras barns skolgång. En trygg och tillitsfull relation till föräldrarna
<i>Varför? (Analys)</i>	Det kommer inte så många föräldrar till föräldramötena och föräldrarna besöker sällan sina barn i skolan. Skolan saknar ibland återkoppling på information till föräldrar kring elevernas skolgång.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	<ul style="list-style-type: none">• Individuellt utformad föräldrakontakt• Vid föräldramöte i början av läsåret, används bilder och film för att presentera och informera om verksamheten.• Aktivitetskväll har genomförts i några klasser med eleverna och deras familjer• Drop-in har anordnas på skoltid, för att ge föräldrarna möjlighet att se verksamheten.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Stort intresse vid aktivitetsskvällen. För övrigt är det svårt att utvärdera efter bara en termin, men vid utvecklingssamtalen uttrycker föräldrarna att de är mycket nöjda med den information som skolan ger om deras barn.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Arbetet kommer att fortsätta under vårterminen 2015. Inför utvecklingssamtalen ska föräldrarna få besvara några frågor kring samarbetet hem och skola.

REKTORS SAMMANFATTNING

Föräldrarna till särskolans elever uttrycker tydligt att de är nöjda med skolans verksamhet. Personalen gör ett mycket gott arbete genom att skapa goda relationer till föräldrarna. Detta arbete pågår kontinuerligt och anpassas efter föräldrarnas förutsättningar och behov.

SKOLAN OCH OMVÄRLDEN

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Att utöka möjligheterna till kontakt med yrkes- och föreningsliv för grundsärskolans elever.
<i>Varför? (Analys)</i>	Eleverna i grundsärskolan saknar ibland en realistisk bild av yrkeslivet och det är ofta svårt att få en naturlig koppling till föreningslivet.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	Kontakten med studie- och yrkesvägledaren har fördjupats. En gemensam handlingsplan har upprättats för grund- och grundsärskolan kring yrkesintroduktion. I samarbete med föräldrar har personalen försökt hitta lämpliga praktikplatser för eleverna.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Det har visat sig svårt att hitta platser för praktik och studiebesök för sarskolans elever. Kontakt har tagits med Ung företagsamhet (UF) för att introducera ett nytt läromedel. Eleverna i åk 9 och deras föräldrar har en god relation till studie- och yrkesvägledaren.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Utveckla möjligheterna till praktik och studiebesök som knyter an till elevernas verklighet. Utveckla kontakterna med föreningslivet. Nytt läromedel i samarbete med besök från "Ung företagsamhet".

REKTORS SAMMANFATTNING

Sarskolans elever hamnar många gånger utanför yrkes- och föreningsliv. Det är oerhört viktigt att fortsätta arbetet med att skapa kontakter mellan dessa verksamheter och skolan. Oavsett vilken framtid som väntar eleverna, så måste de känna att de är likvärdiga medborgare i vårt samhälle.

Det är en utmaning för skolan att bli en del av samhället!

ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Att genomföra en så trygg övergång som möjligt, utifrån elevernas förutsättningar och behov.
<i>Varför? (Analys)</i>	Särskolans elever har behov av trygghet och kontinuitet och en försiktig övergång till nya aktiviteter och verksamheter.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	Gradvis inskolning genom att börja samverka i de praktisk/estetiska ämnena. Återkommande besök under vårterminen i den blivande klassen. Känd personal till hands, som vid behov följer med till nästa stadium under en begränsad tid. Gemensamma pedagogiska diskussioner mellan stadierna. Tydlig information till föräldrarna om övergången.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Eleverna uttrycker att de är trygga i den nya skolmiljön och personalen ser att de har vuxit och utvecklats under året. Föräldrarna är lugna och tycker att övergången gått bra.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Att fortsätta arbetet under vårterminen och vara lyhörd för den enskilde elevens behov vid övergångarna.

REKTORS SAMMANFATTNING

De fastslagna rutinerna kring mottagande av elever från grundskolan, eller övergång mellan olika stadier i grundsärskolan är väl implementerade hos personalen.

Eleverna uttrycker trivsel och trygghet i den nya miljön, vilket visar att rutinerna fungerar.

Föräldrarna känner sig trygga och vet att deras barn har det bra i den nya verksamheten.

Viktigt att även i fortsättningen utforma inskolningen eller övergången, utifrån den enskilde elevens behov och föräldrarnas önskemål.

BETYG OCH BEDÖMNING

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Personalen har gjort en självvärdering samt besvarat frågeställningar i enlighet med rutinerna för det Systematiska kvalitetsarbetet. Vid sammanställning och analys framgår vilka områden som behöver prioriteras under året.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Att ge eleverna möjlighet att nå högre nivåer i sitt lärande.
<i>Varför? (Analys)</i>	Särskolan har hög måluppfyllelse. Alla elever når godkänd nivå och flera når högre nivåer. Genom att eleverna kan bedömas enligt flera olika kursplaner, eller en mix av dessa, finns stora möjligheter till flexibilitet och individuella anpassningar i undervisningen.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	<ul style="list-style-type: none">• Balans mellan krav och förmåga• Fokus på lärarnas förhållningssätt och bemötande gentemot eleverna.• Lärarna har anpassat arbetssätt och arbetsformer efter den enskilde elevens förutsättningar och behov.• Eleverna har fått möjlighet att visa upp sin kunskap och förmåga och därigenom känna att de lyckats.• Undervisningen är ämnesövergripande.• Lärarna har fått kompetensutveckling i formativ bedömning.• Bedömningsmatriser med en tydlig progression har införts i undervisningen.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Pedagogerna har fördjupat sig i begreppet "bedömning", vilket har lett till att undervisningen ger eleverna möjlighet att se sitt eget lärande. Genom att eleverna får möjlighet att visa upp sina arbeten på olika sätt utifrån sina förutsättningar, ser vi att deras självkänsla och motivation har stärkts.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Att bli trygg i och använda nya verktyg i form av bedömningsmatriser.

REKTORS SAMMANFATTNING

Personalen i särskolan har blivit säkrare i sin bedömning av elevernas kunskaper. Genom pedagogiska diskussioner i och mellan arbetslagen underlättas och säkerställs en likvärdig bedömning av elevernas prestationer.

Eftersom all personal möter alla elever i grundsärskolan, är det viktigt att även fortsättningsvis ha pedagogiska diskussioner och gemensam kompetensutveckling.

RESULTAT FRÅN ELEVENKÄTEN

Här redovisas elevernas svar på några av frågeställningarna i enkäten som genomfördes under september 2014. Svarsfrekvensen var 94,1 %.

De tre svarsalternativ fördelas mellan staplarna, utifrån hur stor andel (%) av eleverna som valt respektive alternativ; *Helt*, *I huvudsak* eller *Lite eller inget alls*.

